The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal (GTHJ.)

Vol.24 No.2 May - August 2018 ISSN 2408 - 0845

การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากซัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว

Strategy Development of Distance Teaching-learning of Paksan High School Bolikhamxay Province Vientiane Lao P.D.R.

ใจราศี ยอพันไช*

Chaylasy Gnophanxay

ภัทรธิรา ผลงาม**

Phatthira Phongnam

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การจัดการเรียนการสอนทางไกล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากซัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว 2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากซัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว และ 3. เพื่อนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากซัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว สู่การปฏิบัติ และประเมินผลการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการ ศูนย์ ICT กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป.ลาว ผู้อำนวยการ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาใน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว จำนวน 150 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าครูมากกว่า 90% มีประสบการณ์สอนมาแล้วเกิน 5 ปีแต่ขาดประสบการณ์ในการสอนทางไกล งบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอแต่บางครั้งการขออนุมัติเบิกจ่ายค่อนข้างล่าช้าต้องผ่านหลายขั้นตอน วัสดุอุปกรณ์พบว่ามีวัสดุ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลแต่มีปัญหาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน มีโครงสร้างการบริหารครบถ้วน มีระเบียบ กฎเกณฑ์ที่เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแต่การปฏิบัติงานจริงระเบียบ กฎเกณฑ์เหล่านั้นยังไม่รัดกุมพอ นอกจากนั้นกระบวนการและกลไก ที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงาน ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนายุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้วยเทคนิค SWOT analysis ได้วิสัยทัศน์คือ “เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนทางไกล ที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนดี มีคุณภาพ สู่มาตรฐานสากล” มีพันธกิจ 6 ข้อ 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ 16 กลยุทธ์ 14 โครงการ และ 16 ตัวชี้วัด ได้มีการประเมินผลการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ผลพบว่าทุกโครงการภาพรวมความพึงพอใจในทุกโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนายุทธศาสตร์ / การเรียนการสอนทางไกล / การจัดการเรียนการสอน

*นักศึกษาหลักสูตรยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

**อาจารย์ประจำสาขายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2561 ISSN 2408 - 0845

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the current situation, challenge and the need of distance teaching-learning of Paksan high school Bolikhamxay province Lao P.D.R. 2) to develop strategy of distance teaching-learning of Paksan high school Bolikhamxay province Vientiane Lao P.D.R, and 3) to bring strategy of distance teaching-learning of Paksan high school Bolikhamxay province Lao P.D.R. to be implemented and evaluate the result of implementation by stakeholder participatory process. The implementation of this research was used research and development method by focusing on implementation. 150 people were used as sample groups, consist of deputy director of ICT center ministry of education and sport Lao P.D.R, Director, teachers and students of Paksan high school Bolikhamxay province Lao P.D.R. Qualitative data analysis was used percentage statistic, average and standard deviation. The finding of results were as follows. More than 90% of teachers have teaching experience more than 5 years. But, most of them lack in the distance teaching experience. The budget to support distance teaching-learning were sufficient. But, it has too many processes. Materials were found standardized and sufficient to manage distance teaching-learning. But, sometime distance teaching-learning were not effective due to internet signal problem. They had very good administration structure. While, rule was used as the administration tools. But, those rule still not effectiveness. Moreover, mechanism and process to monitoring and evaluation not suitable for current situation. The development of strategy process was used internal and external analysis by using SWOT technique. Result of development was releasing vision as “To be effective center of distance teaching-learning, good students to international standard”. Also consist of 6 missions, 4 Strategic issues, 16 Strategies, 14 projects and 16 indexes. The evaluation of all projects result shown that the overall of most projects were satisfied with the highest level.

Keywords : Strategy Development / Distance Teaching Learning / Teaching and Learning

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันที่เป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ที่ทุกคนทั่วโลกสามารถแบ่งปันความรู้ หรือ ค้นหาข้อมูลที่ตนเองต้องการได้อย่างง่าย เพียงปลายนิ้วสัมผัส ด้วยความสะดวกในการสืบเสาะหาความรู้และความทันสมัย เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในทุกๆ ด้านทั้งการใช้ชีวิตประจำวัน การดำเนินธุรกิจ การทำธุรกรรมทางการเงิน การปฏิบัติการทางทหาร และอื่นๆ อีกมากมาย รวมทั้งในด้านการศึกษา มีความจำเป็นอย่างมากในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนได้ ในสถาบันการศึกษาทั่วโลกได้สร้างความสามารถ และส่งเสริมด้านสารสนเทศอย่างต่อเนื่องเพราะคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรซึ่งจะแสดงถึงศักยภาพและคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาด้วย อีกทั้งเป็นผลดีต่อผู้ที่ต้องการค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาหาความรู้หรือหาข้อมูลสำหรับการค้นคว้าวิจัยการเรียนการสอนทางไกล (Distance learning) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเวลาได้เป็นอย่างดี

Vol.24 No.2 May - August 2018 ISSN 2408 - 0845

Kuanhavech, B. (2542) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนการสอนทางไกลเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนอง ความต้องการของระบบการศึกษาในปัจจุบันที่เป็นยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งทุกคนในโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใด ก็สามารถรับรู้หรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นจากจุดต่างๆ ในโลกได้อย่างรวดเร็วผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จากประโยชน์ที่กล่าวมานั้นสามารถปรับใช้ในวงการการศึกษาเพื่อลดช่องว่างและเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคนได้อย่างเท่าเทียม

Buripakdee, C. (2003) ได้สรุปไว้ว่า ยุทธศาสตร์หมายถึงแผนงานอันชาญฉลาดสำหรับใช้ในการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายซึ่งมีหลักวิชาการรองรับและเป็นหลักวิชาที่ถูกต้อง เป็นวิทยาศาสตร์และมีข้อมูลสภาพปัญหาที่แท้จริงของสถานที่ที่ศึกษามาใช้ในการกำหนด รวมทั้งต้องมีแผนในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันยังไม่มียุทธศาสตร์

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยและภาคีที่เกี่ยวข้องจึงเห็นพ้องต้องกันว่าต้องมีการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลที่เป็นรูปธรรมที่เหมาะสม และชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจังเพื่อใช้เป็นเครื่องมือใน การถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชน ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการจัดการเรียนการสอนทางไกล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว

2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว

3. เพื่อนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว สู่การปฏิบัติ และประเมินผลการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยวิธีผสม ผสานทั้งการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนการสอนทางไกล ในแขวงบริคำไชย สปป. ลาวโดยมีกิจกรรมดังนี้

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของการจัดการเรียนการสอน ในแขวง บริคำไชย สปป. ลาวโดยวิธีการดังนี้

(1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพื่อสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ ICT กระทรวงศึกษาธิการ และ กีฬา สปป. ลาว นักเรียน ครู และผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนทางไกล โดยนำเสนอตามกรอบ 4M's ประกอบด้วย ด้านบุคลากร(Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material) และด้านการบริหารจัดการ (Management)

(2) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เพื่อสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนการสอนทางไกล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวง บริคำไช สปป. ลาว โดยมีวิธีการดังนี้

ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2561 ISSN 2408 - 0845

ขั้นตอนนี้ใช้วิธีการจัดเวทีประชุมระดมความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วมของ นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองอำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการศูนย์ ICT ประจำโรงเรียน หัวหน้าสาขาวิชา และครูผู้สอนในโครงการการจัดการเรียนการสอนทางไกล ในโครงการการจัดการเรียนการสอนทางไกล การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน จำนวนทั้งหมด 30 คน ซึ่งขั้นตอนในการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน ประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไชย สปป ลาว โดยการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SWOT analysis ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเป็นการวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strengths) และ จุดอ่อน (Weakness) ใช้กรอบ 4Ms ประกอบด้วย บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการวิเคราะห์ โอกาส Opportunities) และ ภาวะคุกคาม (Threats) ใช้กรอบการวิเคราะห์ STEP ประกอบด้วย สังคม S : Social, เทคโนโลยี T : Technology, เศรษฐกิจ E: Economic และ การเมืองหรือ นโยบาย P : Political/Policies

2) การกำหนดวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปากชัน แขวง บริคำไช สปป.ลาว

3) กำหนดพันธกิจเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันแขวงบริคำไชย สปป ลาว

4) กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

5) จัดเวทีวิพากษ์

6) เผยแพร่ยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 นำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน สู่การปฏิบัติโดยกระบวนการมีส่วนร่วมในส่วนนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีการลงมือปฏิบัติจริงโดยการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน สู่การปฏิบัติมีกระบวนการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการ ในการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลายปากชันสู่การปฏิบัติ ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน รองอำนวยการศูนย์ ICT โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน อาจารย์และนักวิชาการที่สอนในโครงการการจัดการเรียนการสอนทางไกล เพื่อกำหนดแผนการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันสู่การปฏิบัติ

2) ประชุมคณะกรรมการ ในขั้นตอนนี้คณะกรรมการประชุม เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการตามความต้องการที่จำเป็นก่อน-หลังโดยนำโครงการไปลงมือปฏิบัติจริง ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

3) ลงมือดำเนินโครงการที่ผ่านการคัดเลือกตามการพิจารณาของคณะกรรมการในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์โครงการที่ได้รับคัดเลือกทั้งหมดนั้นได้นำไปสู่การปฏิบัติเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาในระหว่างเดือน พฤษภาคม-กันยายน พ.ศ 2559

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันสู่การปฏิบัติ

Vol.24 No.2 May - August 2018 ISSN 2408 - 0845

การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันสู่การปฏิบัติ ทั้ง 4 ประเด็นยุทธศาสตร์โดยวิธีการประเมินผลผลิต (Out put) และผลลัพธ์ (Out come)

การประเมินผลผลิต (Out put) ใช้วิธีการระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมโดยภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนการประเมินผลลัพธ์ (Out come) โดยใช้วิธีการประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียน และครูที่เข้าร่วมโครงการ ร่วมกับการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ในแต่ละโครงการที่นำสู่การปฏิบัติ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันโดยนำเสนอตามกรอบ 4 M's ครูมากกว่า 90% มีประสบการณ์สอนมาแล้วเกิน 5 ปีแต่ขาดประสบการณ์ในการสอนทางไกล ด้านงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอแต่บางครั้งการขออนุมัติเบิกจ่ายค่อนข้างล่าช้าต้องผ่านหลายขั้นตอน ด้านวัสดุ อุปกรณ์พบว่ามีวัสดุ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลแต่มีปัญหาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียนที่ค่อนข้างช้า เป็นครั้งคราวทำให้การสอนทางไกลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และด้านบริหารจัดการพบว่ามีวิธีการบริหารจัดการดี มีโครงสร้างการบริหารครบถ้วน มีระเบียบ กฎเกณฑ์ที่เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแต่การปฏิบัติงานจริงระเบียบ กฎเกณฑ์เหล่านั้นยังไม่รัดกุมพอ นอกจากนั้นกระบวนการและกลไก ที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงาน ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไช สปป.ลาว ได้วิสัยทัศน์คือ "เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนดี มีคุณภาพ สู่มาตรฐานสากล" มีพันธกิจ 6 ข้อ 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ 16 กลยุทธ์ 14 โครงการ และ 16 ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไช สปป.ลาว มีดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่มีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนทางไกล ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผู้สอนให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนทางไกล และยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสู่มาตรฐานของกระทรวงศึกษาและกีฬา สปป. ลาว

3. ผลการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันสู่การปฏิบัติ และผลการประเมินการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินโครงการพัฒนาทักษะด้าน IT ของผู้สอน โครงการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โครงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทางออนไลน์ให้กับนักเรียน โครงการสอนเสริมพื้นฐานด้าน IT ให้กับนักเรียน โครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โครงการพัฒนาคู่มือการใช้เทคโนโลยีทางไกลเป็นสื่อการสอน และโครงการพัฒนาทักษะการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนทางไกล การดำเนินโครงการทั้งหมดใช้เวลา 1 ภาคเรียนผลการประเมินผลการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และทุกโครงการที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยช่วยพัฒนาทักษะด้าน IT ของผู้สอน พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทางออนไลน์ให้กับนักเรียน เสริมพื้นฐานด้าน IT ให้กับนักเรียน ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาคู่มือการใช้เทคโนโลยีทางไกลเป็นสื่อ

ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2561 ISSN 2408 - 0845

การสอน และพัฒนาทักษะการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนทางไกล ผลการประเมินผลความพึงพอใจพบว่าภาพรวมความพึงพอใจในทุกโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันพบว่า

1. ด้านบุคลากร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี และจบตรงวุฒิที่สอน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับเกณฑ์มาตราฐานการจัดการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กระทรวงศึกษาและกีฬา สปป.ลาวได้กำหนดให้ครูต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ตามที่ได้ระบุในขอบข่ายนโยบาย และแผนปฏิบัติการพัฒนา และคุ้มครองครู ปี 2010-2015 Ministry of Education and Sports, Lao PDR. (2010)

2. ด้านงบประมาณ พบว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอจากกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ยังได้รับเงินสนับสนุนจาก แผนกศึกษาแขวงเพิ่มเติมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สปป.ลาว ที่กำนดให้การพัฒนาการศึกษาเป็นบุริมสิทธิ์ของรัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการปรับปรุงคุณภาพและการขยายโอกาศด้านการศึกษา ตามแผนยุทธศาสตร์การประฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติ 2006-2015

3. ด้านวัสดุ อุปกรณ์ พบว่าในการจัดการเรียนการสอนทางไกลในปัจจุบันมีห้องปฏิบัติการต่างๆ อย่างครบถ้วน เช่น พร้อมด้วยเครื่องมืออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วนพร้อมใช้งานและมีการบำรุงรักษาเป็นอย่างดีเป็นไปตามแผนพัฒนา ICT สำหรับการศึกษาและกีฬา 2016-2020 ของ Ministry of Education and Sports, Lao PDR. (2010)

4. ด้านการบริหารจัดการพบว่า การเรียนการสอนทางไกลในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชันมีการบริหารงานที่เป็นระบบ และมีการแบ่งหน้าที่ตามภาระงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับข้อตกลงของ Ministry of Education and Sports, Lao PDR. (2010) ว่าด้วยการก่อตั้งและการเคลื่อนไหวของศูนย์เทคโนโลยีข่าวสาร และการสื่อสารการศึกษาและกีฬา ที่มีศูนย์ ICT กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป. ลาว เป็นศูนย์กลางในการคุ้มครองระดับมหาภาค

ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว พบว่าได้ 4 ยุทธศาสตร์มีดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติลาว ค.ศ 2006-2015 Ministry of Education and Sports, Lao PDR. (2010) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนทางไกล เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ICT สำหรับการศึกษาและกีฬา 2016-2020 of Education and Sports, Lao PDR. (2015) ในการพัฒนาขีดความสามารถของนักเรียนและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผู้สอนให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนทางไกล ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสู่มาตรฐานของกระทรวงศึกษาและกีฬา สปป. ลาว สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติลาว ค.ศ 2006-2015

5. ผลการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปากชัน แขวงบริคำไชย สปป. ลาว สู่การปฏิบัติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่มีประสิทธิภาพ โดยดำเนินโครงการพัฒนาทักษะด้าน IT ของผู้สอน โครงการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โครงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทาง

Vol.24 No.2 May - August 2018 ISSN 2408 - 0845

ออนไลน์ให้กับนักเรียน โครงการสอนเสริมพื้นฐานด้าน IT ให้กับนักเรียน โครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โครงการพัฒนาคู่มือการใช้เทคโนโลยีทางไกลเป็นสื่อการสอน โครงการพัฒนาทักษะการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนทางไกล การดำเนินโครงการทั้งหมดใช้เวลา 1 ภาคเรียนผลการประเมินผลการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และทุกโครงการที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยช่วยพัฒนาทักษะด้าน IT ของผู้สอน พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลของโรงเรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทางออนไลน์ให้กับนักเรียน เสริมพื้นฐานด้าน IT ให้กับนักเรียน ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาคู่มือการใช้เทคโนโลยีทางไกลเป็นสื่อการสอน และพัฒนาทักษะการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนทางไกล ผลการประเมิลผลความพึงพอใจพบว่าภาพรวมความพึงพอใจในทุกโครงการอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนั้นเพราะทุกโครงการดำเนินตามความต้องการจริงของภาคีที่เกี่ยวข้องและสามารถแก้ไขปัญหาที่พบได้จริง และเป็นไปตามแผนพัฒนา ICT สำหรับการศึกษาและกีฬา 2016-2020 of Education and Sports, Lao PDR. (2015) ที่มีการเสนอให้มีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการใช้ IT ทั้งด้านเทคนิค และวิธีการสอนผ่านระบบทางไกลอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีกำหนดนโยบายพัฒนาครูเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ควรกำหนดกฎระเบียบทั้งด้านวิชาการและด้านจิตวิทยา สำหรับการเรียนการสอนทางไกลเพราะการเรียนทางไกลมีลักษณะที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในแบบปกติ

3. ควรมีนโยบายในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พร้อมในการการจัดการเรียนการสอนทางไกล

4. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอบรมครูผู้ที่ทำหน้าที่สอน

5. ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการสอบคัดเลือกผู้เข้าเรียน

6. ควรมีแนวปฏิบัติในการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเรียนการสอนทางไกลอย่างเป็นระบบ

7. ควรจัดให้มีหลักสูตรอบรมเพื่อความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนทางไกล

8. โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนทางไกลควรมีคู่มือสำหรับการใช้เครื่องมือการสอนทางไกลเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนและครูได้ศึกษาเรียนรู้และเป็นแนวทางในการเรียนการสอนต่อไป

9. ควรมีการจัดการสอนเสริมให้นักเรียนผู้ที่มีผลการเรียนต่ำหรือขาดพื้นฐานด้าน IT

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีการวิจัยและพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการเรียนการสอนทางไกลเช่น วิชา ภาษาลาว ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และอื่นๆ

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนต้นทางและโรงเรียนปลายทางของการจัดการเรียนการสอนทางไกลเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนทางไกลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2561 ISSN 2408 - 0845

References

Basic Education Commission, Board Office. (2013). **Annual Classroom Plan and Classroom Plan Guide Higher Education Commission.** Bangkok : Office Basic Education Commission.)

Buripakdee, C. (2003). **Principles of Development and Strategic Development**. Phetchaburi : Rajabhat Institute Phetchaburi.

Decree, Office of the Commission. (2003). **Decree of The Teachers Council and Educational Personnel Act BE 2546**. Bangkok : The Office of the Council of State.

Kuanhavech, B. (2542). **Educational innovation**. Bangkok : Chulalongkorn Book Center.

Ministry of Education and Sports, Lao PDR. (2010). **Strategy of National Education Reformation 2006-2015.** Vientiane Capital : Sysavath printing.

_____. (2010). **Framework and Action plan**. Vientiane Capital : Sysavath printing.

_____. (2013). **Agreement of the Ministor of Education and Sports of Lao PDR on the Founding and Mission of the Information Technology Center and communication 2013**. Vientiane Capital : Sysavath printing.

_____. (2015). **The Development plan of ICT for Education and Sports 2016-2020.** Vientiane Capital : Sysavath printing.